

DEBRECZENI HIRLAP

Előfizetési árak: Egész évre 10 frt., félévre 5 frt., negyedévre 2 frt 50 kr., egy óra 1 frt.

Megjelenik mindennap, vasárnap kivételével.

A szerkesztésért felelős

Kutasi Imre

kiadó s laptulajdonos

Szerkesztőség Nagy-Váradi-utca 2087. sz. Gáll-ház (emelet)

Kiadóhivatal Nagy-Váradi-utca 2087. sz. Gáll-ház (földszint)

Hirdetések a legmérsékeltőbb árszámítás mellett vétetnek fel

Egyes szám 4 kr.

Bünre bün.

Debreczen, január 6.

A mikor fejtünk fölött láng csap ki a háztödéltől, ne szálljunk hosszú pörbe azzal, kit a gyújtogatás vádja terhel, hanem a láng elfojtásához lássunk legelsőben, s a mikor ezeréves alkotmányunkon fölt esett, akkor nem többé-kevésbé sikerült önvédő beszédek vár az ország az ellenzéktől, hanem várja azt, hogy akinél ott van a mentőszerszám, az álljon elő vele és dolgozzék a csorba kiköszörülésén.

Hatodik napja, hogy törvény nélkül folynak az ország ügyei. Kit terhel ezért a felelősség, kinek a büne, hogy ez megtörténhetett: tisztában van azzal régen a közvélemény, mely látta az országházban történeteket, s látta, hogy tiltakozó szava ellenére is mint igyekezett az ellenzék épen arra, hogy január 1-ére valahogyan a törvényen kívüli állapot el ne maradjon.

Azt a szégyenletes eseményt már ki nem törülhetik az urak a magyar történelemből, hogy akadt magyar ellenzék, mely kezét az alkotmányra emelte, s rajta sebet ejtett. De enyhíthetik cselekedetük súlyát és megbélyegző voltát, ha félretéve minden mást, sietnek és beiktatnak közvetlenül melléje a történelem lapjára egy másik eseményt: hogy ugyanazok, akik a sebet ejtették, rögtön belátva cselekedetük végzetes voltát, siettek az alkotmány megmentésére és közös akarattal, bünbánó lélekkel visszaállították azt régi fényébe.

A DEBRECZENI HIRLAP TÁRCZAJA

A gesztenye.

— Elbeszélés. —

Irta: Hajdu Miklós.

I.

Hihetetlen rosszul zongorázott, pedig udvari szobában laktak, ahova a hátulsó lépcsőn volt a följárás.

És félre taposott topánkában cipelte he tenként 3-szor végig a Koronaherceg utcán a kótatartóját.

Három óránál többre nem telt, erre is majdnem ráment az a kis csomó pénz, — amit az öreg Bódi Máttyás kapott a fővárostól.

Sokat nem adtak neki, hiszen még csak tizenegy éve tanítókodott, amikor valami fülbajt kapott. — A légvonatot ártott meg neki.

Hat hétig feküdt, egy nappal sem tovább nem — süket lett. Egészen süket. Azóta mindig mosolyog, hogy nem lármáznak a gyerekek és nem ropogtatnak a talpuk alatt cseresnyemagot.

Talán vannak is még az országban, akik ezt remélik és elvárják az ellenzéktől. Az obstrukcióval tört az alkotmány ellen — semmi egyebet tennie nem kelene, mint most, abba hagynia a végzetes komédiát, megengednie az ügyek rendes menetét: egyetlen ülés alatt megszavazhatná a szükséges javaslatokat s megint a rendes, alkotmányos mederben folytathatná az ország dotgait.

Hiu remények, hiábavaló várakozás! Az ellenzék a szemébe nevetne annak, aki ilyen reménnyel állna elébe. Nekik a br. Bánffy feje kell — és mit bánják ők, a jeles hazafiak, hogy ez az ő kívánságuk az ország romlásával, az alkotmány porba tiprásával, megsemmisülésével jár?

Ne várjon senki az ellenzéktől magabaszállást, megtérést; aki ilyesmit várt, az csalódott, már akkor, mikor ezeknek az uraknak újévi beszédeit olvasta; és még csalódott a Ház ülései által, a mikor az ellenzék a technikai obstrukcióhoz látott. A vezetők fölállnak és a legartatlanabb arccsal mondják el a régi nótát:

— Nem vagyok én oka semminek. ..

Azt elfelejtik a mi ellenségeink, ami most a nagy szerencsétlenség közepette is egyetlen vigasztalása az ország józan népének: hogy olyan erős, rendületlenül hazafias érzésű, igaz magyar lelkű államférfi örökölje az ellenzék által cserben hagyott alkotmányos törvények fölött, mint báró Bánffy Dezső miniszterelnök. Ha valaha, úgy most nem szabad neki elhagynia he-

lyét; most, amikor az ő egyénisége, a koronának benne való rendületlen bizalma a biztosíték nekünk arra, hogy ez az alkotmányon kívüli állapot nem fog bilincseket rakni a szabad magyar nemzetre.

De hát az ellenzék miben bizik? Hiszen ő Bánffy hazafiatlannak, sőt hazárulónak hirdeti! Kiben bizik tehát, hogy a törvényen kívüli állapotból származható vést erős kézzel elhárítja az országról? Nem bizik a miniszterelnökben, a kormányban, nem bizik senkiben — és ime, mégis nemcsak földézte ezt a veszedelmet, hanem obstrukciója folytatásával azt fentartani, tovább fejleszteni akarja. Aki eddig nem ismerte e szövetség pártok hazafiatlan cinizmusát, most, az akció folytatásából megalkothatja az ítéletet. Az a közvélemény pedig, mely már ujév előtt hallatta helyes ítéletét és erős szavát, most visszarettenve látja, hogy ilyen magatartással szemben nem volt elég hathatós eszköz a pusztá tiltakozás.

Sokkal súlyosabb feleletet érdemelnek azok, kik szemet hunyva egy büns akció véstjeljes következményei után — új obstrukcióval még bünbösebb cselekedetbe kezdtek!

A helyzet. A zavaros politikai helyzet tisztázásánál két mereven ellentétes álláspont áll egymással szemben. Egyik a kormánypárt zömének és a kormánynak az álláspontja, a másik az ellenzéki obstrukció-sok álláspontja:

... Csöndes suhogás hallatszott be a szobába.

Esett az eső, már két nap óta. Az ősz beköszöntő esője. — Sötétedett is már, — pedig még csak három óra volt délután. A házmesterné beszédte a virágait, féltett őket nagyon.

— Nem kell a pénz.

Ezt még durezásan mondta. Azután lágy simulékony lett a hangja. Ugy beszélt, mintha sok-sok bűnéért vezekelne.

Nem kell edes anyám több pénz. Én nem tanulok tovább . . . Ugy sem lesz belőlem semmi . . .

Elhallgatott.

Mindent elmondott, a mi a szíven fekdűt. Őszintén mondta és azt hitte, hogy ez elég.

Megérti az edes anyja.

— Semmi . . . ?!

Csipőre tette a kezét Bódiné asszony-ság, mintha feleletet várna egy kérdésre. Pedig nem kérdezett semmit. — Vádolt, szidott, gyanúsított, a mikor rámeresztette a lányára.

A homlokán elsimultak a ráncok és mindig egy csomóba gyűltek a szeme körül. Azután ő is meglágyult, látta, hogy hófehér lett a leánya sápadt arca.

1. Az ellenzék lássa be, hogy a mostani obstrukció jogosulatlan, alkotmány ellenes és az ország érdekei ellen való, vonja le ebből a koozekvenciákat és hagyjon föl az obstrukcióval s csak azután tárgyalhat.

2. A kormány, midőn az indemnity nélkül is megmaradt, törvényellenesen járt el, mondjon le. A béke csak ezen az áron szerezhető meg.

E két ellentétes álláspont között vannak azok, kik a béke érdekében ettől többé vagy kevésbé eltérnek. Vannak az ellenzéken, a kik hajlandók időt engedni Bánffy b. lemondására, megelégednének azzal, hogy alkalmas időben majd visszavonul, bevénnek az új kabinetbe Tisza István grófot, a kabinet eddigi tagjai közül pedig Fejérváry Géza bárót, Wlassics Gyulát, Darányi Ignácot és Erdély Sándort, de visszavonásképen, míg az indemnity és provizóriumot megszavaznák, kikötnék a választási új törvényt, ellenben elvetnének a házszabályok módosítására vonatkozó minden tervet.

Még engedékenyebbek azok, akik Bánffy báró maradásába is belenyugosznak, de követelik a kuriai bíraskodásnak az eredeti javaslat szerint való törvénynyé emelését, cserébe azonban egyebet, mint az indemnityt, legfőleg pedig egy évi költségvetést, nem adnak.

Ez a kompromisszum-terv szerepel jelenleg olyan gyanánt, melynek alapján a további tárgyalásokba lehet bocsátkozni.

E tervnek azonban az ellenzéki oldalon jelenleg még kevés híve van, úgy, hogy éppen e miatt a szabadelvű párton az alkudozások folytatásától egyelőre nem sokat remélnek.

Az ellenzék legszenvédélyesebb organuma, a Magyarország szerint éppen semmi kilátás nem lehet a békére a kormánypárt által formulázott egyezkedési alapon. Az el-

— Mi lelt hát?

Paula nem felelt.

— Lásd, mi nem bántottunk. — Az apád sem sajnálta a pénzt, reménykedtünk és . . .

— Megmondtam anyám, én belőlem nem lesz semmi . . . Az én fülem — tudja isten — nem olyan, mint most . . . az ujjam ügyetlenebb, mint a többi lányoké, a zenét nem szeretem, a melódia tépi a szívem . . . És a leczkém, ha be is tanulom, akárhogy is, nem tudom . . .

Most már sirt

Kipiroslott az arca és összekuszálódott a solymes szőke haja. Pár szálát, amelyik odasimult az arcához, megáztatott a lepergő könyve.

Az anya is sirt.

— Semmi! Semmi . . .

Az öreg Bódi, öregnek nevezték, pedig még csak ötvenes volt, mozdulatlanul ült a karosszékében.

Egyszerre megmerevedett az arca. — A semmitmondó, beteges mosoly eltűnt az ajka körül. Huzigálta a kóczszálakat a régi karosszék váukosából.

II.

A nagyobbik fiával veszkedett Bódiné. Szemére hányt neki mindent, ami csak eszébe jutott.

— Négy éve fizetek érted az egyetemen

lenzék mindaddig nem teszi le a fegyvert, míg Bánffy a miniszterelnök. Bent a Házban az ellenzék egyszerűen a technikai obstrukció fegyvereivel fog élni és megakadályozza a Bánffy-kormány részére a parlamenti kormányzás minden lehetőségét. A miniszterek, — mint a M—g írja — jöhetnek, mehetnek, helyükre ülhetnek, fölkelhetnek, szivarozhatnak, de mint mint miniszterek semmiféle érdemleges funkciót a képviselőházban többé nem végezhetnek. — Elnökválasztás nem történik, indemnity nem tárgyalatik és ennek a kormánynak semminemű javaslata eldöntés alá nem bocsátatik. Azonkívül az ellenzék belemegy a parlamenten kívüli küzdelembe és országsszerte gyűlésekben és tiltakozásokban fogja a nemzetet a törvénytelen kormányzás elleni állásfoglalásra fölhívni.

Országgyűlés.

— jan. 5.

A t. Ház még ma sem jutott el a napi-rendhez:

Mert még ma is jegyzőkönyv hitelesítése körül utaztak a szónokok.

Nem kevesebb mint tizenegy ellenzéki képviselő szólalt ehhez a lényegtelen kérdéshez, így akarván megakadályozni a komoly parlamenti munkát.

Igazán haszontalan módosításokkal állottak elő és mindegyikre névszerinti szavazás kértek 20—20 aláírással: Hock János, Ivánka Oszkár, Fáy István, Biró Lajos, Holló Lajos, Hentaller Lajos, Blaskovits Ferenc.

Az elnök kénytelen a névszerinti szavazást elrendelni.

A benyújtott módosítási indítványoknak csak felére szavazhattak.

A szabadelvűpárt valamennyit leszavazta. Mig az időt így pazarolják benn a tereben — a folyosón vezető politikusok keresik a béke megoldásának kulcsait.

és nincs még vizsgád. Amit parancsolok, azt nem teszed meg. A hugodért világért se menél el este, hogy hazakisérd. Pedig tudhatod, hogy este nem mehet egy leány egyedül az utcán. Egy felnőtt leány . . .

A kamasz mosolygott.

Mikor már nem tartóztathatta magát, hangosan nevetett.

És ekkor elfordult, pár darab szent dobott a kályhába.

Az öreg Bódi meglátta a vigyorgó arcot — és most már bátrabban mosolygott ő is.

— Persze, Bódi Hugó nem mehet együtt egy trafikos leánnyal . . . Neki előkelő is meretségei vannak.

Szegény Paula, nem kell szégyenkeznie érte. A husz forintjából alig tart meg magának annyit, a mennyi ruhára kell . . . Ő jó leány.

Hát akkor miért félted?

Ezzel a szemtelen kérdéssel akarta magát kívágni.

Valami ellesett mágnássallírral selypitve még hozzátette:

— Miérrt?

— Jó leány. De már két hét óta mindig tíz órakor jön haza, párszor már kapupénzt is fizetett, — pedig ők már hét órakor bezárnak . . .

A sovány gyerek elugrott a kályhától és odaállt az anyja elé. Nem szólt semmit. Csak ott állt, mintha kérné, hogy beszéljen tovább.

Az ipartestület jegyzőválasztó gyűlése.

— Saját tudósítónktól. —

— január 6.

Az ujonnan alakult debreczeni ipartestület tegnap este 5 órakor tartotta jegyzőválasztó közgyűlését.

A testület tagjai nagy számmal jelentek meg, jelezve hogy érdeklődnek a testület belételeére nagy fontossággal bíró jegyző-választás iránt.

Hittük és reméltük, hogy a fiatal egyesület vezetői azzal a tudattal mennek a választásnak, hogy oly emberre ruhazzák a jegyzői tisztet, a kinek egész multja teljes garantiát fog adni a fiatal egyesület egészséges fejlődésére nézve.

Arról is megvöltük győződve, hogy személyes indokok nem fogják a választást uralni s kicsinyes ellenszenvvel nem fogják az egyesület vitális érdekeit előre eltemetni. De a választás folyamán meggyőződünk arról, hogy ezeket az indokokat a választók legnagyobb része félretette s befolyásolni engedte magát oly egyénektől, kik a fentebbiektől teljesen eltérve, a legkicsinyesebb személyes motívumoktól vezéreltettek.

És a mi a legnevetesegebb az egész dolgan, oly egyének voltak ezek, kiknek a választásban semmi szavuk sem volt.

Vagy hogy nyíltan beszéljünk, megkérdezzük Vetéssy Béia rendőrfogalmazó urtól hogy megengedhetők tartja-e azt, hogy ő mint rendőrségi tisztviselő activ szerepet játszik egy választáson, melynek jelentőségét méltányolni nem tudja, s melynek végzetes lefolyását azok fogják érezni, a kiket ő félrevezetett. Nem vezet bennünket sem rokon, sem ellenszenv, mert hiszen Botz Eleket nem ismerjük, hirté sohasem hallottuk (de talán senki sem Debreczenben) de annyit a közjő, s különösen en-

Bódiné már nem korholta a fiát, panaszkodott neki.

— A Jusztusné ma délután is kérdezte, hogy ki az a fiatalember, — nem tudja, vasuti tiszt-e vagy hadnagy, de egyenruhában látta, a ki Paulával este az Andrássy uton szokott menni. Hát én mondtam, hogy talán rosszul látta. de váltig erősítette, hogy ő jól lát, Paula volt.

— Látta, mikor együtt jöttek ki a dohányos boltból, meg az új bársonygallérra is ráismert. a mit a mult héten vart Paula a télikabátjára.

Szallingózott a hó. Ugy látszott, mintha az udvari gázláng körül sok sok ezüst száll huzódnék.

A házmester éppen kiment a lámpásával. Csunya időben szabad valamivel tíz óra előtt is bezárni.

Bódiné nagyot sóhajtott. A fiu fölrontotta a téli kabátját. Mosolygott. — Gyöngéd, finom volt ez a mosoly, pedig csak úgy oltotta magára vigasztalni akarta az anyját. — Most már ő szerette volna megmondani:

— A Paula jó lány . . . Jó lány . . .

Az ellenkezőjét érezte. Látta a bűnt a sötét bűnt és semmi egyebet,

— Elmegyek Pauláért . . . Ő jó lány-

megérdemi.

Paula lépett be az ajtón. Fakó kabátja, csupa hó volt, a hoján is csillogott pár olvadozó péhely. Az arca piros volt, merő ellentéte a bágyadt szemének.

nek a fiatal testületnek érdekében ki kell jelentenünk, hogy az az eljárás, mely egy ismeretlen, iparügyekben laikus embert csupán manőverből a jegyzői székbe ültetett — csak az iparosok érdekeire lesz végzetes. Annival inkább mert ez a tett előre illuzióriussá tette az egyesület békés, egyetértő működését.

És legyenek arról meggyőződve úgy a főkortes ur, mint társai, hogy Fittler Jenő megfogja találni azt a tért, a melyen a közügyet legjobb tehetsége szerint szolgálhatja, s a tegnapi eset nem Fittler Jenőre nézve fog hátrányos lenni, hanem azokra kik képesek voltak személyes ellenszenvből közérdeket sértő kárt okozni.

Üdvözlje bár ünnepélyes sürgőnyvel a maga Botz urát Tóth Kálmán ur, ez a választás az elfogulatlanok előtt helyes nem lehet.

A választás lefolyásáról különben röviden számolunk be:

Jelöltettek a következők s a következő sorrendben.

1. Fittler Jenő,
2. Kepes Géza,
3. Dr. Botz Elek.

Beadatott 33 szavazat, melyből Fittler 12-öt, Kepes 3-mat, Dr. Botz 18-at kapott. Így Dr. Botz Elek gyulafehérvári ügyvédjelölt az ipartestület jegyzőjévé választott.

A választás után úgy a választás folyamán történt korteskedés, mint a megválasztottak jogtalan jelölése miatt óvás emeltetett.

Reméljük, hogy ez az óvás az illetékes helyen helyet fog találni.

S. B. A. E.

A tapolcsányi udvarról.

— Apróságok a királyi hercegekről. —

József, a nagy palatinus ágát rendszerint a Habsburgok magyar ágának szokták nevezni.

Halkan köszönt, az ágyra dobta a kabátját és leült.

Hol voltál? — ordította a bátyja.

Az édesanyja hallgatott.

Paula odatámaszkodott az ágyhoz, a kabátja zsebéből kivett egy papirtölecsért. Főlnyitotta. Meleg, párolgó gesztenye volt benne. Odatartotta az édesanyja elé.

— Megint beventak egy szivarfajtát és új érkezett, . . .

Az anyja föllélegzett és kivett a papirból egy gesztenyét.

— El kellett rakni a régi fajtát, az ujakat meg kicsomagoltuk . . .

Bódiné kiborította az asztalra a gesztenyét. Egy marékka odaadott az öreg Bódinak. Már bóbiskolt a karosszékében. Ami az asztalon maradt abból ő maga evett.

— Egyél te is fiam, jó meleg . . . Ugy is hideget ettünk vacsorára.

Ledobta a kabátját és ő is evett a gesztenyéből.

Az öreg Bódi leejtett egy szemet a földre. Elaludt, a semmitmondó mosolylyal az ajkán . . .

Paula fölvetette a gesztenyét. Sőhajtott.

— Mindig azok az új szivarok . . .

És megsimitotta a homlokát. Nagyon tűzelt a homloka.

Ez az elnevezés régebbi keletű. Onnan ered, hogy az 1790-iki pozsonyi országgyűlés Rendei II. Leopold császár és király fiát, Sándor főherceget választva meg a nádori méltóságra, ez Budára tette állandó lakását.

Sándor főherceg részt vett az akkori budai és pesti főri társaság minden mulatóságában, előmozdítója volt a nemzeti törekvéseknek, irodalmat, művészetet pártul fogott és kamarásával, gróf Szapáry Jánossal akárhányszor elment a Rundellába, hallgatni a Magyar Theatristák szavallatát, Enekes Játékait. Mikor aztán 1795-ben, egy végzetes tüzijáték alkalmával életét vesztette, legidősebb bátyja, a már akkor császár és király, I. Ferencz, ifjabb öcsését, Józsefet ajánlotta a nádori méltóságra, mit a Rendei nagy lelkesedéssel el is fogadtak.

József nádor, a későbbi nagy palatinus igen szomorú viszonyok között ült a nádori székbe.

A Martinovich-féle tragédia, a magyaroknak teljesen idegen hadjárat elmérgesítette az országban a kedélyeket és az alig husz éves ifjunak nagy bölcsességre, igazi államférfiúi talentumra volt szüksége, hogy a kedélyek lecsillapodjanak, hogy minden a rendes kerékvágásba térjen.

Teljes mértékben meg is voltak a tulajdonságok a fiatal nádorban, ki annyira meg tudta nyerni a magyarokat, hogy 1809-ben, mikor Napoleon hadai betörték az országba, a nemességhez intézett manifesztuma oly óriási lelkesedést keltett, hogy minden vármegyében fegyvert fogtak a nemes urak és életüket, vérüket ajánlva föl Ferencz császárnak, sziettek a Győr alatt összpontosított sereghöz.

És ezt a lelkesedést, ezt a szeretetet mindenkor tapasztalták Bécsben, valahányszor József nádor intézett szót a magyarokhoz.

Rajongtak a nagy nádorért, a ki köztük maga is egészen magyarrá vált, itt alapította meg családi tűzhelyét és részt kért a nemzet öröméből, bujából.

Mit tett József nádor nádorságának ötven éve alatt Budapestért, azt csak az tudja aki régi, porlepte irásokban olvassa, mi volt a testvér főváros az 1838-iki árvíz rémnapiakor és mi lett azután.

A Városliget, számtalan középület, az utczák szabályozása, filantrop intézeteink nagy része, a vakok intézete, az első nőegyesület mind az ő s második neje, az Anhalt-Bernburgi hercegnő s a harmadik, Mária Dorottya württembergi hercegnő munkája.

A mai nádori ág ez utóbbiól származik s a család feje férfi ágon József főherceg, a magyarok legnépszerűbb főhercege.

Ennek az erős törzsnek a hajtása József Agost főherceg, aki a király unokáját, Lipót bajor herceget és Gizella főhercege szony másodszülető leányát, Augustia bajor királyi hercegnőt vette nőül.

József Agost főherceg házassága éppen úgy, mint fenséges atyjáé, a lehető legboldogabb.

Augustia főhercegnő rajongó szeretettel csügg férjén s rendszeren elkíséri legfárasztóbb vadászkirándulásaiban is.

A teljesen magyar nevelésben részesült fiatal főherceg otthona a tapolcsányi kastélyban igazi magyaros, patriarkális.

»Az én Jóska fiam« — a hogy őt fenséges édesatyja nevezi — nem is tudna más lenni, mint magyar ember. Az örömben, gyászban, a mint kitűnt annak idején arról a koszoruzsalagról is, melyet dicsőült királynénknak küldött, a melyen Jóska — az ifjú főherceg — és Józsi, piczi fiacskája gyászolták a felséges asszonyt.

Míg a feledhetetlen emlékeztető László főherceg csupa tűz, csupa virgoncság volt, addig József Agost sokkal komolyabb, higgadtabb temperamentum. És sokban hasonlít nagyatyjára, az öreg nádorra.

Ezért is mindig jobb tanuló volt László főhercegnél és tanulmányait Holdházy püspök és jogtanára, dr. Timon Ákos vezetése alatt kitűnő sikerrel végezte.

Mint önálló tűzhelyvel bíró házasembernek, szinte jól illik ez a korai komolyság a fiatal főhercegnek, a mely mellett azonban kedélye rendkívül nyájas, és különösen családikörben vidám is.

A tapolcsányi kastélyt József főherceg Károly Lajos főherceg özvegyétől, Mária Terézia főhercegnőtől vette meg fiának és rendezte be minden kényelelmével.

Van itt is magyarszóba, népies stílusban tartott, tulipántos butorral, és szébbnél szebb házi szőttes, kalotaszegi varrottas, a melyeket Augustia főhercegnő nagy passzióval gyűjt össze.

Nyáron, még a verőfényesebb őszi napokban is, a legtöbb időt a remek parkban töltötte a a remek ifju pár, a honnan csak a borongós, szürke napok készítetik őket mindinkább négy fal közzé.

József Agost főherceg naponta tölt néhány órát gazdag könyvtárában, a melyben képviselve vannak a régi új magyar litteratura összes termékei.

Aztán a gondolkodás foglalja el, majd a short lovaglás, cserkészlet kerülnek sorra.

Augustia főhercegnő leginkább a délután.

Ilyenkor együtt van a fenséges pár és együttesen foglalkoznak két kis gyermekükkel, a kis József főherceggel és Gizella főhercegnővel.

A kis József, — jobban mondva Józsi — már nagy ember.

Büszkén lépegett fenséges szülői előtt és kis játékpuskával szalutálva, büszkén erősítgeti, hogy:

— Honvédek leszek, mint a nagyapám . . .

Szeri száma nincs az apró versikéknek, a melyeket már betéve tud s ha ajándékot hoz neki József Agost főherceg, sohase hiányzik azok közül Pósa bácsinak valamelyik ékes rigmusokkal telt könyvecskéje . . .

A piczi Gizella főhercegnőnek persze még nem ment enyire a tudománya, és Józsi le is nézi fölényesen apró, gömbölyű, rózsabimbóhoz hasonló hugoskáját, mert hát egyebet sem tud még, mint azt, hogy: mama — meg hottó.

Ezzel az indulatszóval a lovakat emlegeti a kis fenség, s ezzel arra enged következtetni, hogy éppen olyan pompás lovas lesz mint nagyanyja, Gizella bajor hercegnő, aki édesanyjától, dicsőült királynétól örökölte a sport szenvedélyt.

Nagy előszeretettel tartják meg az ősi, népies szokásokat a tapolcsányi kastélyban: így mindig nagy vidámsággal folyik le az aratóünnep, — melyen a lányok és legények dus kalászkából font koronát nyujtanak át földesasszonyuknak, a főhercegnőnek.

A karácsonyi ünnepeket is patriarkális módon ülte meg József Agost főherceg családja.

A ragyogó, ezer lángtól csillogó tündérfacska alatt nemcsak a főhercegi gyermekek számára volt bőven ajándék de az udvartartás a cselédség minden egyes tagja számára is — mint hajdan Acsuton — József főhercegnél divatozott.

Mária Dorottya főhercegnő és férje, az orleansi herceg — a király — ahogy a francia legitimisták nevezik — küldték az ajándékok egy nagy részét, és a kis József főhercegnek ugyancsak nagy öröme telt az afrikai vadászokban, míg Gizella főhercegnő boldogan nézegette a párisi babát, aki olyan ékesen ejti, hogy: papa — mama.

A főhercegi pár a minap Voloszkába utazott, ahol a tél hátralevő részét töltik, közel a fenséges szülőkhöz, akik szintén elfoglaltak már téli szállásukat a fiemei tündérszép Hilla Giuseppe-be.

Tavaszig üres lesz tehát a kistapolcsányi kastély, mely minden ízében éppen olyan magyaros, olyan patriarkális udvar, mint a mi legmagyarabb főhercegünk, a József főherceg alósi udvara.

Egyről-másról.

Szerelem a jégen.

A jégért hevülő leányszívek sokáig epedtek az idén — csak nem akart fagyni sohasem. Hanem azért a korcsolya szezon előhírnökei — a korcsolyázótársat kereső apróhirdetések már vagy két hónapja kísértének a lapok utolsó kolumnáin.

Itt egy hölgy: kézdő, félénk, ügyetlen, szőke vagy barna kislány, tűzesszemű menyecske keres egy jó korcsolyázó urat, aki a tükörsima pánczélon való játési ezikázásra oktassa; — amott a korcsolyaművész ur éppen egy kis járatián társnó után, a kit biztos karjain vezessen a sziporkázó jégparketten. És utnak indul a sok illatos levélke, — nyomán fakad a találka. ismeretség, jóbarátság és nem ritkán — szerelem.

A jégen tovasikló párok orcái kipirulnak, talán nem is annyira a szélből.

Néha bizony a fehér-szakállu komoly Tél-apó is sugdos olyan csintalan golgokat a kondri fejű kiesike leánykák fülébe, hogy azok bizony elfelejtik a jó mama intelmét. Aztán édes kis leányom, jól vigyázz magadra mert a jég nagyon sikamlós.

Elfelejtik bizony és annak aztán már regény a vége. Talán nem borzadalmas, csak olyan érdekes, olyan csintalan, olyan pikáns kis regény.

Az ilyenfajta regények első kiadása im, megjelent.

Kezdődik egy apróhirdetéssel, mely valami három héttel ezelőt az egyik napilapban megjelent s hangzott eképpen:

Uri korcsolyázó,

ki a városligeti nagy jégpályát látogatja s jól vezet a jégen, fiatal csinos asszonyt vagy leányt keres páru, ki egyuttal bizalmas barátja lenne. — Levélbeni megkeresések: „M ü k o r c s o l y á z ó” czimen a kiadóhivatalba kéretnek.

Az apróhirdetés eredményképpen a csinos arcú urfi, K. Gy. joghallgató, egy előkelő erdélyi dzsentrifamilia nagyreményű sarjadéka másnap a lap kiadóhivatalából egy egész esomó rózsaszínű megvilágoskék parfümös levélkét vitt haza rideg legénylakásába.

És az egyiknek irójában, úgy látszik, megtalálta, a kit keresett, mert a városligeti jégpályája megnyitása után következő második vagy harmadik napon már párosával sikamlott végig a pályán a „M ü k o r c s o l y á z ó” ur.

Szende arcú, bogárszemű, szőke leánykát vezetgetett, egy előkelő magánhivatalnok tizenhét éves lányát, H. M a r g i t k á t.

A jég közönsége sováran, irigyen bámulta a deli párt.

Három napja azonban már nincs erre alkalm.

A két fiatal, szép teremtés elmaradt a jégről.

És itt kezdődik a bonyodalom, a mely abban kulminál, hogy hazulról is elmaradtak.

Tegnapelőtt délben egy idősebb intelligens uri ember jelentette a főkapitányság ügyeletes

ttszviselőjének, hogy Margit nevű leánya egy nap óta eltűnt.

Fehérprémes bundácskában, ugyanilyen sapkával és muffal korcsolyázni ment.

Kéri, hogy legyenek segítségére a keresésben, de a leány jó hírnevére való tekintettel — diszkrét módon.

Ugyanaznap este egy idősebb asszonyság ment a főkapitányságra azzal, hogy a szobaura, K. Gy. joghallgató, előző nap óta nem jött haza, a mi annál föltűnőbb, mert igen szolid ember és sohasem szokott elmaradni.

A hagyományos rendőri tapintat mindjárt látta az összefüggést, a két eltűnés között s a fiu lakásán megtartott házkutatás be is igazolta azt a föltévést, hogy a fiatalok együtt szöktek meg.

A leány atyja tegnap már el is utazott egy detektívvel Kolozsvárra, a fiu szülőhöz.

N A P I H I R E K.

Debreczen, 1899. január 6.

Időjárás.

A központi meteorologia intézetnek Debreczenbe küldött távirati jelentése szerint a következő időjárás várható.

— január 6. —

— Fagy. — Jelentékeny csapadék nélkül. —

Farsang.

— Szezon-dolgok. —

Azt mondja egy öreg klasszikus: hasznos dolog olykor kirugni a hámból.

Ezt különben nem kellett nekik a saját elméjével kikutatni, mert ez az életközösség benne él az emberek tudatában.

Hogy népszerű is és megvan a gyakorlatban arról mindenki meggyőződhetik, ha egyszer éjjel végigmegy az utcákon.

Minthogy minden örültségben van rendszer, hát erre is pontos szisztémát gyártottak az emberek, a szisztéma szerint pedig hivatalosan éppen ebben az időben kell a hámból kirugni, azaz Karnevál idején, a mi ma köszöntött be.

Néhány száz esztendő óta szent ez a kalendáriumi szabály, a mióta a római és firenzei városi tanács először doboltatta ki a város heroldjaival, hogy vizkereszt napjától hamvázó szerdáig minden embernek és minden fehércelednek megengedtetik az álarczban való szaladgálás és a profán ügyeknek egy prózában mint versben, mind pedig képekben való rugnyolása.

Soha municipiális szabályrendeletnek nem engedelmekedtek akkora mértékben az emberek, mint ennek. — A renaissanceze időben maga az egyháznak legfőbb feje volt ezekben a dolgokban a főrendező és a kolostorok szerzetesei voltak a munkatársai.

Rózsákban uszott Róma, álarczos lovagokkal bujdosnak égő lámpionok alatt a deli római asszonyok, a főpapok pedig színes bársonyruhában ügettek át a korzón, hogy lássák a berber paripák versenyét. Ékes pogány mulatság volt — ma pedig a Karnevál semmi egyéb, mint a kalendáriumból vett idézet.

Miért mulassak én éppen most és nem akkor, a mikor hirtelenül kedvem kívánja? — szól a modern ember, a mint végigcsavarog az aszfalton, s egy tekintettel végig-

méri a kirakatokban heverő szomorú álarczokat, a mik vidámság helyett torz alakokat mutatnak.

Elolyassa az ujságjában annak a néhány bárendező bizottságnak felhívásait és azon bosszankodik, hogy a szabókontó most egészen biztosan megnövekszik egy pár száz pengővel.

Eszébe jutnak a lovagias ügyek, a miknek szántófeldje a bálterem parkettje, legvégül pedig eszébe jut, hogy tulajdonképpen semmi vágya sincs ezekre a kiczirkalmazott mulatozásokra.

A karneválosdi tehát elvesztette a maga létjogát, mert senki sem kívánja egészen őszinte vágyakozással, csak úgy mennek bele az emberek, mert éppen szokás.

Nem is csinálják már sehol olyan magától teremtett művészettel, mint hajdan, a vidám pápák korában, még szülőházájában Olaszországban sem.

Fanyar, szintelen, erőltetett lett.

Szerényen visszavonul a kalendárium szürke rubrikáiba, mivelhogy nem kell senkinek.

Az emberek is olyanok, mint a vénülő cigány, aki mindennap feled egy nótát. A karnevál is ilyen nóta volt.

— Uj főgymnasium. Hirt adtunk a válás és közoktatásügyi miniszter leiratáról, a melylyel a kegyesrendiek debreczeni algymnáziuma kifejlésztése céljából helyszini tanácskozást rendelt el s arra Debreczen város közönségét is, mint egyik fentartó testületet meghívta. A tanács a tárgyalásra Komlóssy Arthur főjegyzőt, Ábrahám László t. főügyészt és Szabó József főszámvevőt küldte ki a tegnapi üléséből; de azon kikötéssel, hogy a tanácskozás eredménye csak a tanács, esetleg a közgyűlés hozzájárulása után válik a városra nézve kötelezővé.

— Városháza építése. A munkás kezek eredményét mutatja az a gyors építkezés, melyet a városházánál észlelhetünk. A hátsó emeleti részt már csaknem teljesen átalakították, most már a vakolás és más apróbb dolgok vannak hátra. Buzgó főmérnökünk A c z é l Gézát dicséret illeti azért a szorgos felügyeletért, melylyel az építkezés minden mozánát kíséri.

— Bohém-ünnep. A debreczeni bohémek törzsoke tanyáján, az „Angol királynő”-ben igen zajos és sikerült ünnep folyt le az elmúlt éjszakán. Két aranyos jókedélyű bohém fiut ünnepeltek a szerető kollégák. Szentes János, a vidám Jankó, születés napot; Odry Árpád pedig névnapot tartott s a nagyobb parádé kedvéért egyesítették a két nevezetes dátum évfordulóját. A mulatság különben lelkes tüntetéssé nőtte ki magát, a mennyiben a két ifju művész Debreczenből való eltávozására sajnos ténynyé vált. Az ünnepeltek T akács Endre köszöntötte fel először gyönyörű szép lelkes hangú költeményben, melynek egy pár sora így hangzik:

„Az egyiketeknek csupán azt kívánom:

— Jó kedv legyen neked az utitárs,

Vezessen egész élteden keresztül,

Az örök-ifju, vidám kaczagás.

És Te pedig ifju muzsák-kegyeltje

Hald meg lelkem e hő kívánatát:

Haladj magasra geniednek nyomába,

Légy nagy dicső, — oly nagy, miként

atyád!...

A második toasztot szintén versben mondta el a második szónok: A d y Endre. A vers után alig lehetett szegényt megmenteni az agyongyomrozástól. Elrettentő például álljon itt versének végstrófája:

„Szóval jó fiuk soká éljete,
Ne csalódjunk sohase' bennetek.
De ne csalódjunk épen ma este,
Melynek lehunytat annyi szem leste.
Legyen bor, jókedv nálatok elég,
Hisz ezt várja e diszes csöcselék,
Melyet megugat Hektor és Bodri
Éljen sokáig Szentés és Odry!!

Toasztjaival közmegebotránkozást okozott még Sebess B. Vilmos is. Vad toaszt különben volt elég s a kompánia csak a hajnali órákban züllött szét.

— **A Hortobágyról.** A városi tanács a Hortobágy előnyösebb kihasználására vonatkozó tervezet kidolgozására egy bizottságot küldött ki, melynek kötelessége a tervezetet még e f. é. május hó elsejéig benyújtani. — Egyszermint megemlítjük, hogy az alsó-szabolcs-tiszai ármentesítő társulat még ez év tavaszán kiépíteni akarja a debreczeni—esegei telefon-vonalat, hogy ez által közvetlen összeköttetésbe jusson a Tokajtól T.-Füredig vezetett végváti telefontal. A tervezett összeköttetés csak növeli a reményeket, melyeket a Hortobágy jövője iránt mindnyájan táplálunk.

— **Elfogottzsebmetsző.** Egy veszedelmes nótárius zsebmetszőt sikerült elfogni tegnap a szegedi rendőrségnek Balázs Sándor nevet mondott be és állítása szerint már többször megfordult Debreczenben is a hová kedves emlékek fűzik, mert itt saját vallomása szerint a mult nyáron a midőn egy este Debreczenből a fővyrosba utazott magas barna korszakálás uri embertől 300 frtot ellopott, s Püspök-ladányon elmenekült a pénztől megfosztott utas pedig tovább folytatta utját Pestre. Nem tudja, hogy az illető a vonatra Debreczenben szegődött hová utitársul de Püspök-Ladányig együtt ültek ketten egy másod osztályu kupében. A lopásról annak idején Debreczenben senki sem tett jelentést és így nagyon valószínű, hogy nem is debreczeni uriember volt a kit Balázs a hirhedt zsebmetsző kifosztott. Mindazonáltal, ha eddig nem is jelentkezett a kizsebelt utas, most jelentse be az esetet a III-ik ker. rendőrségnél, mert az elfogott zsebmetszőnél nagyobb összegü pénzt találtak.

— **Az érdem jutalma.** A városi tanács tegnap tartott ülésében 10 frt. jutalmat szavazott meg Kiss Lajos szegényházi gondnoknak, elismerésül a mult évben kifejtett takarékos gazdálkodásnak s annak a buzgalomnak, melyet a szegényház érdekében háziiparág meghonosítása körül kifejtett.

— **Milán ex-király Bihar megyében.** Gróf Zichy Jenő biharmegyei birtokain nyolcz napig terjedő vaddisznó vadászatot rendez, melyen részt vesz Milán, a szerbek ex-királya is, ki tegnap délben érkezett Budapestre s onnan gróf Zichy Jenő, gróf Zichy Ödön, Elek Gusztáv honvédhuszárezredes, továbbá Meszlényi Lajos és Telegdi József országgyűlési képviselők társaságában ma Élesdre, illetve Magas-Lakra utaznak. Az érdekesnek ígérkező vadászatra — mint értesülünk — a biharmegyei birtokosok közül is többen hivatalosak, így Lovassy Ferencz, Juricskay Dezső, Juricskay Zoltán, Juricskay Vid és Beöthy Attila. A Zichy-

féle erdőben úgy a vaddisznók, mint a szarvasok szépen elszaporodtak az idén, azonban ez utóbbiakat még néhány évig kiemelni fogják és nem vadásznak reájuk.

— **A Zion hangversenye.** Farsang második napján az Arany Bika freskós, aranyeziradás termében folygyujtotják a csillárokat, mivel ünnep lesz ott: hangverseny és táncszivigalom. — A jótékonyág istennőjének fenséges aegise alatt rendezik ezt az ünnepet a Zion betegsegélyző egyesület javára. A hangverseny válogatot műsorát avatott kéz állította össze. Műkedvelők: bájos fiatal leányok és asszonyok és a szintársulat néhány kitünő művésznője és művésze lép a pódiumra, hogy művészi ihlettségével és tehetsége legjavával szolgálja a jótékonyág szent érdekét. Magas színvonalu estély lesz ez, amelyen kiváló szórakozásra nyílik alkalom. A közreműködők: B o l e m a n n Miklósné bárónő, H a j ó s Mórné, R o s e n b e r g Ilona, S z a b ó Irma, L e o p o l d Franciska, K o h n Gézáné urhölgyek és urnők és S e b e s i B. Vilmos és S z i k l a y Miklós urak neve kezeskedik a hangverseny művészi sikeréért. Hangverseny után közvetlen tombola játék. Hatvan tárgvat sorsolnak ki. Tombola után tánc következik. A arany ifjuság kipróbált lelkes gárdája gondoskodik a táncszivigalom fényes sikeréről. Ismételjük, hogy a fényesnek ígérkező estély január 7 én 8 órakor lesz. — Kaposolatosan megemlítjük, hogy a rendezők már este 1/8 órakor gyülekeznek az Arany Bikában.

— **Rablás fényes nappal.** Tegnapelőtt meg emlékeztünk arról a vakmerő rablásról, melyet egy ismeretlen tettes követett el a Kosuth-utcai söreresarnokban. A jeles férfit még most sem sikerült közrekeríteni a rendőrségnek, noha a legerélyesebben folyik a nyomozás.

— **Vizkereszt.** Feltünő vendég a fényes csillag a pusztában, szoktanul fényesebb a többinél. S mennének utána a három királyok és eljutának Názáretbe, holott imádták a kisdedet, aki megszületett, hogy megváltsa az emberiséget. A napkeleti bölcsek igazán bölcsek valának, mert nem nézték azt, hogy ők istállóban vannak. hanem térdre borultak a szalmára: mert megérték, hogy az istállóban is születhetik nagy ember, olyan, hogy nagyobb lett mindnyájuknál. — S nem átalották tisztos koruk dacára a leborulni a gyermek előtt, mert tudták, hogy a gyermekkor nemesak szoretetre, de tiszteletre is méltó, mivel nem lehet tudni hogy hát mi lakozik a gyermekben. . . . A három napkeleti bölcsek fejedelem emléket nagy fénynyel ülte meg ma a katolikus egyház.

— **Hegyesi Márton gyásza.** Megrendítő csapás érte Hegyesi Márton, a Debreczenben is általánosan ismert s szeretett ügyvédet és író. Váratlanul, mint derült égből a villám, kapta a Hiób-hirt, hogy alig husz éves Péter nevű fia a 28. honvédezedred egyik tiszt-helyettese, kiben szülei legszebb reményeiket látták megvalósulni, meghalt. Katonai pályája kezdetén, egy sikerrel és örömmel kecségtető élet elején hunyt el a fiatal tiszt, kit nagy tehetségei folytán feljebbvalói mindig a legnagyobb kitüntetésekkel illették és a kit egyenes jelleme, szeretetreméltó modora következtében Nagyváradon is érte rajongó rokonain kívül, számosan nagyon szerették és becsülték. Temetése holnap délután lesz.

— **Lopások a vasutnál.** Mint minden télen, úgy most is megkezdődött a vasutnál ismeretlen kezek ragadozó munkálkodása. Ugy a vasuti személyzet, mint a rendőrség éber figyelemmel látott hozzá a tolvaj felfedezéséhez.

— **Értesítés.** 1041/1898 P. számhoz. Ezuttal tudomására hozatik az ev. ref. egyház adófizető tagjainak, hogy az 1889-ik évre az egyházi adó és közalap ki van vetve s az azt helytelenül kivettettek találná, vagy bámi okból elengedésre vél számot tarthatni: az iránt 1899 jan. 5-től 1899 jan. hó 12-ig bezárólag az egyházi számvevőnél a hivatalos órák alatt — egyháztéren 17. sz. a. — jelentkezzék, mert későbbi felszólamlásnak hely nem adatik. A városról azon évben történt elköltözés vagy halálozás, mely évre az egyházi adó kivettett, adóelengedést nem von maga után. Az egyház adószedői hivatala az adófizetést és közalapi fizetést évnegyedes részletekben is elfogadja és a kis könyvvesekében mindenkor nyugtázza. Ez alkalommal felhívja az egyház minden tagját, hogy egyházi adóját ki ki előlegesen de legelőbb ektóberig fizesse be: azok pedig kik elmúlt évekről hátralékban vannak, hátralékukat rövid idő alatt törleszszék le, mert a késlekedők ellen az egyházi törvény 257 § ában foglalt rendelkezésnél fogva a közigazgatási hatóság az egyházi törvény 5. § a alapján végrehajtást alkalmazni lesz kénytelen. Debreczen 2893 december hó 19-én tartott presbyteri gyűlésből az egyházat a n a c s.

— **A Debreczeni csizmadia ifjuság** 1899 január hó 28-án, szombaton a „Korona” vendéglő disztermében zártkörű táncszivigalmat rendez. Belépti-díj tetzess szerint. Kezdeteste 8 órakor. A táncszivigalomnál Kiss Béla zenekara fog működni.

— **Az egyetemi ifjuság és az ex-lex.** Az Egyetemi Kör vezetői tiltakozó gyűlést terveztek a törvénytelen állapot ellen s ezt a gyűlést az egyetemen akarták megtartani. Nagy Ferencz dr. egyetemi dékán ma elhivatta Wolfner Pált, az ifjusági megalom egyik vezetőjét s tudomására adta, hogy a gyűlésre az ifjuság nem kapja meg az egyetemi termet. Azonkívül megjegyezte, hogy a kultuszminiszteriumban el vannak határozva azok, hogy az Egyetemi Kört bezárják. Híre az az egyetemi ifjak közt annak is, hogy tegnap egy éltes ur a kultuszminiszter meghívásából kereste a kör vezetőit, de a titokzatos látogató szándéka és kiléte még eddig nem derült ki. Ma este hetedfél órára a kör vezetősége értekezletet hívott össze a kör helyiségébe.

— **Értesítés.** Debreczen szab. kir. város rendőrfőkapitánysága ezennel figyelmezteti a város lakosságát, hogy az új utca nevek és házszámablak megromlásától, levételétől, vagy bemeszelésétől annnyival is inkább óvakodják, mert ez szigoru büntetést von maga után Debreczen, 1899. január hó 2 án. Boczkó rendőrfőkapitány.

— **Ahol már minden szabad.** A képviselőházban történt tegnap délben a harmadik napszerinti szavazás alatt. A Ház jegyzője hangosan olvasta a névsort, mialatt a teremben, mint a méhraj zsongott a képviselők sokasága. Egyszer csak a jobboldalon feláll Babó Lajos képviselő, rágyujtott egy szivarra s kifelé indul a folyó felé. Az ősz Eszterházy Kálmán erre lassan odafordul a távozó Babóhoz és bus hangon megszólítja.

— Hát te a teremben gyujtod meg a cigaret tádat?

— Itt már minden szabad, — szolt vissza Babó és azzal kiment.

— **Vasuton felejtett tárgyak.** A vasuti kocsiokban és állomási helyiségekben az utazó közönség által elhagyott és 3 hónapon belül tulajdonjogilag senki által nem igényelt tárgyak, mint botok, esernyők, bőröndök, ruha és fehérművek stb. Debreczen állomás podgyász felvételi helyiségében f év január hó 12-en d. e. 9 órakor kezdődő nyilvános árverezésére el fognak adatni. Az árverezésből befolyó összeg a helybeli szegény alap javára fog adatni.

Színház.

M Ü S O R.

Penteken: jan. 6-án ujdonságul először: **Katonák;** színmű.
Szombaton: jan. 7-én **Ugyanaz.**
Vasárnap: jan. 8-án délután 3 órakor **Tékozló színmű.** Este 7 $\frac{1}{2}$ órakor: **A pirosbugyeláris népszínmű.**

Mártha.

Tegnap este ismét Flotow bűbajos zenéjű operájában, **Mártha**-ban gyönyörködtünk. Az előadást kis közönség nézte végig s ujjal nem átaljuk kijelenteni, hogy a mi színházlátogató közönségünk még mindig nem talál elég művelzetet a klasszikus zenéjű darabokban. Tisztelet a kivételeknek, kik közé a tegnapi közönséget is számítanunk kell, mely igazi élvezetet talált a tegnapi sikerült előadásban s Flotow gyönyörű zenéjében. Az előadásról s a szereplőkről újabb dícséretet nem mondhatunk; mindnyájuknak része van a siker érdemében. Az elismerésre különösen **F. Kállay Lujza** és **Karacs** szolgált rá, kik valósággal versenyeztek művészetük kifejtésében. A többi szereplőről is csak dícsérettel irhatunk; legfeljebb a kar egy-egy száma ellen lehetne kifogásunk s itt is csak a női kart szerettük volna későbbnek látni. — A zenekar most tűrhető jó volt.

Vegyes hírek.

× **A német császár mint regényhős.** Egy elterjedt londoni lap most egy hőbortos regényt közöl, a melynek hőse nem kisebb embe, mint maga Vilmos német császár. A regény címe: **A fátyolos hölgy és a német császárnak teljesített titkos szolgálatok.** Szerelmi regény. — Az első rész rövid tartalma a következő:

Színhely Berlin, a hadügyminiszterium leveltára. Itt egy hölgy kutat és lapozgat a titkos katonai okmányok között. A hölgy, a ki rendkívül szép és ravasz is, állítólag báróné és Bécsből jött a porosz fővárosba, — hogy Ausztriának kémszolgálatokat tegyen. Mikor javában lapozgat, hirtelen betoppán egy porosz katonatiszt.

— Mi dolga van itt asszonyom? kérdi szigorúan.

— Nekem . . . tulajdonképen semmi, az az hogy . . .

— Hogy jött ide?

— Hát . . . én nem tudom . . . véletlenül, tévedésből ide vetődtem, felel a hölgy zavartan, a ruháját igazgatva.

A tiszt lármát csapott, besiettek a hadügyminiszterium hivatalnokai, elhivatták Bismarkot, majd jött az öreg Moltka is több előkelő diplomatával. Körülvették a hölgyet, kinek még mindig volt valami igazítani valója a ruháján, kérdezték, faggatták, de nem tudtak belőle semmitéle vallomást kioroszokolni. E pillanatban lépett a szobába a császár, a ki már, honnan honnan nem, ismerte a bájós kémet. Első dolga az volt, hogy mindenkit kiharancsolt a szobából. Mikor azután a császár magára maradt a bárónővel minden további teketória nélkül odalépett hozzá, kihuzta a kardját, neki szögezte a bárónőnek és ráparancsolt, hogy most tüstént adja elő azt a fontos haditervet, a melyet a ruhája alá rejtett, mert különben baj lesz. Nem lett baj, a haditerv előkerült. A császár azonban még mindig nem dugta vissza a kardját, hanem így szólt a hölgyhöz;

— Ön igen szép és éleseszü teremtés. Vagy Németország szolgálatába áll ön, vagy

pedig becsukatom egy várba és ott tölti egész életét.

A helyzet olyan volt, hogy nem lehetett soká okoskodni és a szép bárónő mindent megtett, a mit a császár parancsolt.

Eddig a regény első fejezete, folytatása következik. Hát még ebben mi lehet? Kérdezik a német lapok felháborodással.

× **Spiritizmus.** Az írók körében sokat nevetnek most egy eredeti eseten, a melynek hőse egy jól ismert fiatal ember s néhányszor vakbuzgó spiritiszta. A minap történt, hogy a spiritiszták nagymestere meg akart nyerni a misztikus tannak egy fiatal író.

— Engedj meg, de bolondságokkal nem foglalkozom, védekezett a megszólított.

— Mi jogon nevezed a mi tanunkat bolondságnak? Előbb győződj meg róla s csak aztán ítéld.

— De nem lehet meggyőződnöm.

— Már hogyné lehetne. Jöjj el estére a szeanszunkra.

Az antispiritiszta eleinte szabadkozott, de végre megegyeztek s este megjelent a spiritiszták összejövetelén. A szellemidézésre megtették a szükséges előkészületeket, előkerült a forint s megkezdődött a szellemidézés.

— Nos, kérdezz valamit.

— Apám szellemével akarok beszélni.

— Kérlek, csak tedd fel a kérdést.

— Hát először is szeretném tudni, mint érzi magát a másvilágon.

A kérdés meg volt s elkezdődött a forint tánczoltatása. Kevés idő múlva világosan adta meg a választ: Jól.

— És mit csinál édes anyám? volt a második kérdés.

— O is igen jól érzi magát, szölt ismét a felelet.

— És hogy megy sora bátyámnak?

— A szellemek mind boldogok, adta meg a feleletet az ördögös forint.

— Hát bátyám rátalált-e az ő kedvesére, a kit a halál jött elszakasztott tőle?

— Rátalált és most boldogok.

A spiritiszták diadalmasan mosolyogtak s nagymester ünnepiesen feddeni kezdte a tamaskodó embert.

— Ugye bár nem jó elhamarkodva itélni?

— Szó sincs róla. De még egyet szeretnék csak kérdezni.

— Tessék.

— Kiváncsi vagyok rá, hogy feledéke nyek e a szellemek?

— Nem, a szellemek jól emlékeznek, felejtette, hogy én voltam az egyetlen fia.

× **Leleményes szerelem.** A berlini úgynevezett potsdami pályaudvaron a minap expresszlevél érkezett ezzel a különös címzésel. B legközelebbi hordárnak. E furesa expresszlevél története a következő: Egyik nagy berlini cégnek H. nevű alkalmazottja kénytelen volt délelőtt kiutazni a német főváros közelében levő Potsdamba. Nagy bosszankodására azt vette észre, hogy ügyei annyira huzódnak, hogy nem fog megjelenni délután egy bizonyos időben egy bizonyos helyen, a hol pedig találkozója lett volna szíve választottjával, egy jó házból való urileánnyal. E kellemetlen ténnyel szemben nem maradt más hátra, mint hogy H, ur értesítse szíve szerelmét a találkozás lehetetlenségéről. Telegrafálni, telefonálni a hölgy címére nem lehet, mert a szülőlk előtt egyelőre még titok a leány gyöngéd érzelmei. De a szerelem minden akadályt legyőz. A Potsdamban maradni

kénytelen szerelmes kapta magát, mentegőtő levelet irt választottjának, szépen borítékba tette, ezt a borítékot pedig egy másikba azzal az írásbeli meghagyással, hogy a melékelt levelet bizonyos órában, bizonyos helyen, bizonyosan közelebről meghatározott hölgynek adja át a címzett hordár. H. még a hordár díja fejében egy márkát teti a borítékba levélbélyegeken, az egészet lera-gasztotta és expressz föladta. Ez nem mindennapi.

Népies időjósítás.

41. Ha a szél napközben délről nyugatra fordul, úgy esőt várhatunk.
42. Ha csendes meleg időben szélfordatagok támadnak, zivatar lesz.
43. Ha beborult égen apró fellegeket hajt a szél, tartós eső lesz.
44. Arról jön a szél, a merre a pók a háló-ját fordítja.
45. Erősen körvonalozott felhők szelet vagy esőt jelentenek.
46. Éjjel támadt szél nem olyan tartós, mint a nappali.
47. Északkeleti szél este megszűnik, reggel újra kezdődik.
48. Északnyugati vagy északi szél este rendszeren meggyengül.
49. Délkeleti szél nem tartós.
50. Ha az északi szél ereje délelőtt abba nem hagy, úgy délután is folytatódik.
51. Északi és keleti szél hűvös száraz időt hoz.
52. A déli szél nedves, meleg idővel jár.
53. A nyugati és délnyugati szél esőt jelent.
54. Ha a nap tisztán kél, meleg idő lesz.
55. Ha a nap nyugtakor felhős, úgy tiszta időt lehet várni.
56. Ha virradatkor a csillagok nyugta után 3—4 órával azoknak körvonalaai vörösek vagy fehérek, úgy derült idő lesz.
57. Ha napkelte előtt látszanak a sugarak, esetleg megtörve jutnak hozzánk, — vagy a felhők közül ütnek ki, úgy hideg lesz.
58. Ha a nap, keltével mindjárt tüzesen süt, úgy szél lesz.
59. Ha napkelte előtt sötétes felhők vannak az égen, úgy esőt várhatunk.
60. Reggel erős napsütés esőt hozhat.
61. Ha reggel 4—9-ig esik, úgy délig kisüt a nap.
62. Napkelte után támadt szél tartós.
63. Erős esti pirra szép idő jön.
64. Reggeli pirosság az égen esőt hoz, vagy esteli szelet.
65. Ha erős hajnalpir van, eső lesz.
66. Ha a csillagok fénye nagyon erős a hold halványabb színezte mellett, úgy eső lesz.
67. Ha sok a csillag, esőt várj.

N a p l e m e n t k o r :

68. Sötét vörösbe játszó színezet esőt jelent.
69. Zöldes színezet szeles esőt mutat.
70. Pizos színezett szeles esőt mutat.
72. Világossárga színezet mellett szelet várhatunk.
72. Halványsárga színezet mellett eső lesz.
73. Sárgás vörös színezet nagyobb változásokra mutat.
74. Ha a napnak sárgás zöld színe van, úgy esőt várhatunk.

H a a s z i v á r v á n y b a n :

75. a zöld szín széles és élénk, úgy esőt várhatunk.
76. Ha a vörös szín a legerősebb, úgy vagy eső, vagy szél lesz.
77. Ha a szivárvány egyszerre eltűnik, úgy tartós jó idő lesz.
78. Nagy szárazság utánna szivárvány, esőre mutat.
79. Két-három szivárvány szép időre mutat, de két-három nap multán eső követi.

80. Reggel látott szivárványt eső követ, déli, tartós esőre, esteli, szép időre mutat.
81. Sok eső után szivárvány, közeli derült időre mutat.
82. Ha a hold 3 — 4 nappal ujhold előtt vagy után, holdtölte előtt vagy után tisztán, fényesen világít, derült időt várhatunk.
83. A holdujulás négy első napjából lehet a következő napok időjárására következtetni.
84. Ha holdtöltekor vagy ujholdkor nem változik meg a szél járása, úgy az állandó marad.
85. Ha a holdnak udvara van, eső lesz.
86. Ha a hold udvar nélkül tisztán világít, szép idő lesz.
87. Ha a hold sötét, megváltozik az idő.
88. Ha a hold halvány, — úgy esőt várhatunk.
89. Ha a hold vöröses színű, úgy szeles idő lesz.
90. Ha a jerikói rózsza ágai kiterjeshetnek, esőt várhatunk.
91. A babakalács (más néven disznó tövis) szíromlevelei ha összecukódnak, esőre változik az idő.
92. Eső előtt a réti löhere felegyenesedik.
93. A kis szulák, az orvosi pereméz, s a csillaghur eső előtt kelyheiket mindig bezárják.
94. A gólya orru fű polyvaszállai nedves időben kibontakoznak s körbe csavarodnak.
95. A vadzab, s a gerely szállai nedves levegőben kiegyenesednek, szárazban lehajlanak.
96. Ha a nyul árkot fekszik, szél lesz.
97. Ha télen több nyul van az erdőben a rendesnél, úgy havat várhatunk.
98. Ha a hollók csoportosan járnak, akkor eső lesz.
99. Ha több gólya száll le a szántó földre eső lesz.
100. Ha a hangyák rakásra gyűlve sűrűnek forognak eső lesz.
101. Veréb s baromfi ha porba fürdik, légy ha kitartóan csip, só ha nyirkos, szalonna ha lágyul, eső lesz.
102. Ha az állatoknak a rendesnél jobban veszekednek, marakodnak, nyugtalanok, eső lesz.
103. Ha a macska mosdik, úgy esőt lehet várni.

CSARNOK.

Régi bűn.

Orosz elbeszélés.

Írta: Porepenko Nikolajevics J.

(Folytatás.)

— Anyuska — mondtuk — kedves jó anyónk, ne légy egyszerre szerencsétlenné két keresztényi lelket, ne add Párászkát Trofimhoz, mert boldogtalanná teszi. agyonveri. . . . Mi pedig kegyelmes asszonyunk, régóta szereljük egymást. Csak a karácsonyra vártunk, hogy térdre essünk kegyes jó asszonyunk előtt és engedelmet kérjünk. . . . — Ah, Istenem! folytatta nagyapa rövid szünet után, nagyot sóhajtva. — Igen, így történt, valóban így történt. Ma már el sem hinné az ember, pedig így történt. Egészen így Vaszilykó.

Vaszilykó kidugta a fejét a bundából és nyugtalanul nézett a nagyapjára. Szemeivel mintha kérdezte volna: »Éz az egész? Hát aztán?» Okos, ragyogó szemeiben félelem tükröződött vissza, hogy nagyapja ennél a pontnál megállott.

— Mf történt azután, nagyapja? kérdezte végre.

— Azután valami rettenetes történt, felelt az öreg mogorván. Urnőnk olyan haragos lett, amilyenek még sohasem láttuk. Elsápadt, reszketett, egy falat pecsenye, a mely éppen a szájában volt, a torkán akadt,

s a szájával habot turt. Aztán dobogott a lábaival, a szemei szikráztak és vékony orczimpái úgy mozogtak, mint egy fújtató.

— Ah, — mondta — nézze meg az ember, mit határozatok ti el! Saját akaratotok van! Még eddig egy kutyámnak sem volt saját akarata! Hallottátok, tudjátok, hogy mi szándékom van veletek, és akaratom ellen akartok cselekedni? Régóta szeretitek egymást? Mi? Ki engedte meg nektek, hogy egymást szeressétek? Majd megmutatom én nektek, hogy hogyan legyen saját akaratotok! Majd megmutatom! Először is, szólt a behívott szolgálóhoz, vidd őket az istállóba, és addig korbácsolják egymást, míg örök időkre szóló emléket nem szereznek maguknak!

— Azon a szent napon? kérdezte ijedten és reszkető hangon Vaszilykó.

— Eh, mit ünnepnap. . . Hallgass csak tovább. . . Sok rosszság lakik az emberekben. Egy emberben több rosszság elfér, mint tíz farkasban. Csak adj neki alkalmat rosszszága megmutatására és engedd, hogy azt tegye, amit akar. Ne félj a ragadozó állattól, mert annak legyőzésére elég fegyver van a világon, hanem félj a rossz emberektől.

— Tehát, mondta az urnőnk, Isten legyen a bírójuk, vidd őket az istállóba és korbácsolja agyon egyik a másikat. Ők szertették egymást, hát ők büntessék is egymást. Nekem ennél fogva meg kellett korbácsolnom Párászkát és Párászkának engem. . . A legénynek a leányt, még hozzá a kedvesét, s a leánynak — a legényt. Ki látott már ilyet? Szégyen és gyalázat és csufság! És a szívem! . . . Rettenő volna azt még elmondani is! És az istállóba vittek bennünket, Vaszilykó.

Attól az időtől fogva nem láttam Párászkát és Trofim is elünt. Úgy beszélték hogy kinzönek Moszkvába küldte őket, aho a fia valamelyik ezrednek a tisztje volt. Ott maradt Trofim kocsinak egész életére, és Párászkának nagyon keserves élete volt mellette, mert Trofim Moszkvában is ivott. . . . Velem azonban egyéb történt.

— Mi történt nagyapa?

— Az történt, hogy megtettek disznópásztornak, vagyis, vigyáznak kellett a disznókra, azonfölül pedig egy Arina nevű leányt is el kellett vennem. Ábrahámovna Márfa adta hozzám feleségül, és tudod, akkor kezdődött. . . . Tudod, mi kezdődött, akkor? Nem, jobb ha nem tudod. Istenemre, jobb, ha nem tudod, mondta hirtelen elhatározással nagyapa.

— Nem, nem, nagyapám, csak mondd el! könyörgött reszkető hangon a fia. A nagy kíváncsiság egészen megváltoztatta, és képes lett volna sirásra fakadni, ha nagyapja nem folytatja elbeszélését.

— Beszélj, nagyapa, beszélj!

— Elbeszéljem? Azt hiszed, hogy csak olyan könnyen megy? — mondta, a felét rázza a nagyapa. — Ah, Vaszilykó, minden ember követelt el valamit, ami kő gyanánt nehezedik a szívére s amit sem sóhajtások, sem imádság le nem vesznek onnét. . . Ah, ah! Hát ha olyan nagyon kérsz, jó elmondom, de aztán el ne itéld öregapádat. Arina jó, csöndes, békeszerető lány volt, Mindenki aki nem volt hozzá rest, belékött, ő azonban szótlannul, némán turt mindent. Keresztet vetett magára és sóhajtozott. Szörnyű módon istenfélő volt. Arcza meglehetősen csinos, nem épen feltűnően szép, sápadt; termete alacsony és sovány volt. Mivel én akkor Párászkát szerettem és Ábrahámovna Márfa nagyon elkésértett, Arinát házasságunk első napjától fogva gyűlöltem, de anynyira, hogy nem tudtam ránézni sem. Ő szelid volt hozzám, mint egy galamb, én meg vad voltam irányában, mint egy dühös fenevad. Mindig azt mondta: Miért haragszol, Martyn? En nem vagyok az oka semminek. Isten így rendelte el, hát így kellett történnie!

(Folyt. köv.)

Közgazdaság.

Budapesti gabonatözsde.

— Weisz József budapesti terménybizományi eség jelentése.

Debreczen, január 5.

Készáru 5 olcsóbb

Okt. buza	9.70—9.72
Tav. buza	8.26—8.28.
Tav. rozs	5.90—5.92.
Tavaszi zab	4.85—4.86
Májusi tengeri 1899	—
Julius tengeri	—
aug.—szept. tengeri	—

Kőbányai sertéspiacz. j a n u á r 4. Magyar elsőrendű: Fialat nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 56—57 krajczárig Közép (p.-kint 251—320 klg. súlyban) 57—58 1/2 kr. Könnyű (páronként 250 klg.ig terjedő súlyban) 57 1/2—58 kr. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kg. felüli súlyban) 56 1/2—57 krajczárig, közép (páronként 240—260 kilogramm súlyban) 56—56 1/2 krajczárig. Könnyű (páronként 240 kilogr.-ig terjedő súlyban) 57—58 krajczárig

Bécsi sertésvásár. A st.-marxi központi vásárcsarnokban ma megtartott sertésvásárok bejelentettek 9156 darabot, ebből a vásár elején felhajtottak: 3928 drb fiatal sertésen 4823 darab magyar hizott sertést, összesen a 551 darabot. Az üzlet augj.

Sertéslétszám: 1899. évi január hó 3-ik napján volt készlet 42759 darab, 1899. január hó 3. napján felhajtott 515 darab, 1899. január hó 3. napján elszállított 991 darab, 1899. január hó 3 napjára maradt készletben 64891 darab. — A hizott sertés üzleti-zanyzata: lanyha.

Jegyzések: kilogrammonként 616 súlyban (a fogyasztási adót nem számítva) elsőrendű sertés 49—49 krajczáron, kivételesen 50 krajczáron, középminőségű sertés 46—47 krajczáron, könnyű sertés 41—43 krajczáron, fiatal sertés 36—39 krajczáron.

Budapesti sertés-konsumvásár. A ferencvárosi petroleum-rakodánál levő székes-fővárosi sertés-konsumvásár árjegyzése december 12-én. Készlet 816 darab. Érkezett 847 drb, összes felhajtás 1663 darab, elszállított budapesti fogyasztásra 872 darab, eladatlanul visszamaradt 791 darab. — Napi árak: 120—180 klg. súlyban 44—46 krig. 220—230 klg. súlyban 44—47 krig, 320—380 kg. súlyban 45—47 krig. Öreg nehéz 44—46 krig. Kivételes árak — krig. Malacok 36—40 krajczárig A vásár hangulata élénk volt.

Buza. Tiszavidéki. 100 mm. 80 k. 9.15 frton, 100 mm. 80 k. 9.10 forinton, 100 mm. 80 k. 9.10 forinton, 100 mm. 79.5 k. 9.10 forinton, 100 mm. 81 k. 8 foriat 80 krajczáron, 150 méter nézsa 80 k, 9 foriat 15 krajczáron 300 mm. 79.5 k, 9.15 frton, 100 mm, 78 k: 9.15 forinton, 100 mm. 77 k, 6.15 forinton. 100 mm 80 k. 9.30 forinton, 150 mm, 80 k. 9.10 forinton, 100 mm 79.5 k. 9 forint 20 krajczáron, 100 mm, 79.5 k. 9 forint 15 krajczáron vegyes, 400 mm. 79 k. 9.12 és fél krajczáron vegyes, 100 mm 80 b. 9.25 forinton vegyes 2500 mm 78.5 k. 8.90 forinton. 500 mm. 76.5 k, 8.40 forinton, mind három hónapra:

Pestvidéki, 300 mm, 80. k. 9.10 forinton sárga, 150 mm 80 k, 9 forint 10 kron sárga 100 mm, 80 k, 9.20 forinton 100 mm 793 k 9.20 frton, 100 mm. 80 k: 9.30 forinton 100 mm, 79 k, 9.3.0 forinton, 200 mm, 80 20 8.60 frton sárga, 100 mm. 77.5 k. 8 forint k. kron sárga, 100 mm, 79.5 k. 9 forint 10 kron sárga, 200 mm. 81.5 k, 9.25 forinton, 200 mm, 80 k. 9.25 forinton, 100 mm. 79 k 8.85 forinton vegyes, 100 mm. 79.5 k. 8.90 forinton 300 mm. 77.5 k, 8.90 forinton 100 mm, 77 k. 8.90 forinton, 100 mm. 78 k 9,— forinton sárga, 200 mm, 78 k. 8.90 forinton. 100 mm. 78.5 k, 8.70 forinton 300 mm, 77 k, 8.90 forinton, 100 mm. 79 k. 8.90 forinton 200 mm, 78.7 k, 8.90 forinton, 100 mm. 78 k 8.90 forinton, 100 mm, 86.8 k. 8.90 forinton mind három hónapra.

alapkolet.

KÖNYV- és KÖNYOMDAI MUNKÁK

KÖNYV- és KÖNYOMDAI MUNKÁK

KUTASI IMRE

KÖNYV- és KÖNYOMDAI MUNKÁK
b e c z e n b e n , N e g y v á r a d u t c a 2 0 8 7 . s z . G á l l F e r e n c z h a z . — A j a n t a m e g e t i m u n d e f e l e

E l v á l l a t : t a n k ö n y v e k e t , h i r l a p o k a t , f o l y ó í r a t o k a t é s r o v a t o z o t t i v e k e t , É T - , B O R - é s Á R L A P O K A T ; D I S Z M Ű V E K E T
g y o r s é s p o n t o s e l k é s z i t é s é r e
a r a n y , e z ű s t é s s z i n n y o m a t b a n ;

Á r s z e s e g y b e k e l e s i . é s l á t o g a t ó - j e g y v e k e t .
S z ó v a l a n y o m d á s z a t h o z t a r t o z ó m e g r e n d e l é s e k g y o r s a n é s h i b a n e l k ű l , a l e g j u t á n y o s a b b á r a k b a n e s z k ű z ű i t e t t e k e t ;

A p a p i r s y á r i á r b a n s z á m i t t a t i k .
H I R D E T E S E K E T a k i á d á s o m b a n n a p o r k i n t m e g j e l e n ő „ D E B R E C Z E N I H I R L A P ” - b a n l e g o l c s o b b a n s z á m i t v a k o z z e t e s z e k .

KUTASI IMRE
K ö n y v - é s k ö n y o m d a i m u n d a s z e r .

MINERALS LONDON
DISZOKLEVÉL 1874.

a legjutányosabb árakon felvállaltatnak.

Debreczen, 1869. nyomtatott Kutasi I. könyvnyomdájában.